

การศึกษาผลของนมหมักกรดระดับต่างๆ ต่อการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายของปลานิล วางแผนการทดลองแบบสุ่มตลอด โดยแบ่งเป็น 2 การทดลองๆ ละ 4 ชุดๆ ละ 4 ซ้ำ คือ การทดลองที่ 1 ศึกษาการอนุบาลลูกปลานิล ด้วยอาหารผสมนมหมักกรด 4 ระดับ คือ 0, 10, 20 และ 30 เปอร์เซ็นต์ ลูกปลานิลมีน้ำหนักเริ่มต้นเฉลี่ย 0.0153 กรัม ปล่อยซ้ำละ 150 ตัว อนุบาลเป็นเวลา 30 วัน พบว่า ระดับของนมหมักกรดมีผลต่อการเจริญเติบโตของลูกปลานิลแตกต่างกัน ($p < 0.05$) โดยลูกปลานิลที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมนมหมักกรด 20 เปอร์เซ็นต์ มีการเจริญเติบโตด้านน้ำหนักดีที่สุด คือมีน้ำหนักเพิ่มเฉลี่ยเท่ากับ 0.9343 กรัม ในขณะที่อัตราการรอดตายไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) ลูกปลานิลที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมนมหมักกรด 20 เปอร์เซ็นต์ มีอัตราการรอดตายดีที่สุดเท่ากับ 74.16 เปอร์เซ็นต์ มีอัตราแลกเนื้อดีที่สุดเท่ากับ 1.43 การทดลองที่ 2 การศึกษาการเลี้ยงปลานิลด้วยนมหมักกรด 4 ระดับ คือ 0, 10, 20 และ 30 เปอร์เซ็นต์ ปลานิลมีน้ำหนักเริ่มต้นเฉลี่ย 3.7200 กรัม ปล่อยซ้ำละ 13 ตัว เลี้ยงเป็นเวลา 60 วัน พบว่า ระดับของนมหมักกรดมีผลต่อการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายของลูกปลานิลไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) โดยปลานิลที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมนมหมักกรด 20 เปอร์เซ็นต์ มีการเจริญเติบโตด้านน้ำหนักดีที่สุด คือมีน้ำหนักเพิ่มเฉลี่ยเท่ากับ 52.5350 กรัม ปลานิลที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมนมหมักกรด ทั้ง 4 ระดับ มีอัตราการรอดตายเท่ากับ 100 เปอร์เซ็นต์ และปลานิลที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมนมหมักกรด 30 เปอร์เซ็นต์ มีอัตราแลกเนื้อดีที่สุดเท่ากับ 0.91

Studies on level of acid fermented milk on growth and survival rate of Nile tilapia (*Oreochromis niloticus*) were investigated in CRD experiments. There were two experiments which each of them had four treatments and four replications. The first experiment was conducted by nursing Nile tilapia fry with acid fermented milk in four different levels: 0, 10, 20 and 30 percents of the diet. One hundred and fifty Nile tilapia fry with average weight of 0.0153 g. were reared in each replication for 30 days. The result indicated that levels of acid fermented milk were significantly affected ($p < 0.05$) the growth performances of Nile tilapia fry. The fish on 20 percent acid fermented milk had the best average weight gain at 0.9343 g. While the survival rate was not significantly different ($p > 0.05$) among treatment; on the 20 percent acid fermented milk showed the best survival rate at 74.16 percent, and also had the feed conversion ratio at 1.43. The second experiment was conducted by rearing Nile tilapia fingerlings with acid fermented milk in four different levels: 0, 10, 20 and 30 percentages. Thirteen Nile tilapia fingerlings with average weight of 3.7200 g. were reared in each replication for 60 days. The result indicated that level of acid fermented milk were not significant affected ($p > 0.05$) growth and survival rate of Nile tilapia fingerlings, the fish on the 20 percent acid fermented milk showed the best average weight gain at 52.5350 g. and also had the best in feed conversion ratio at 0.91. The survival rates of all treatments were 100 percent.